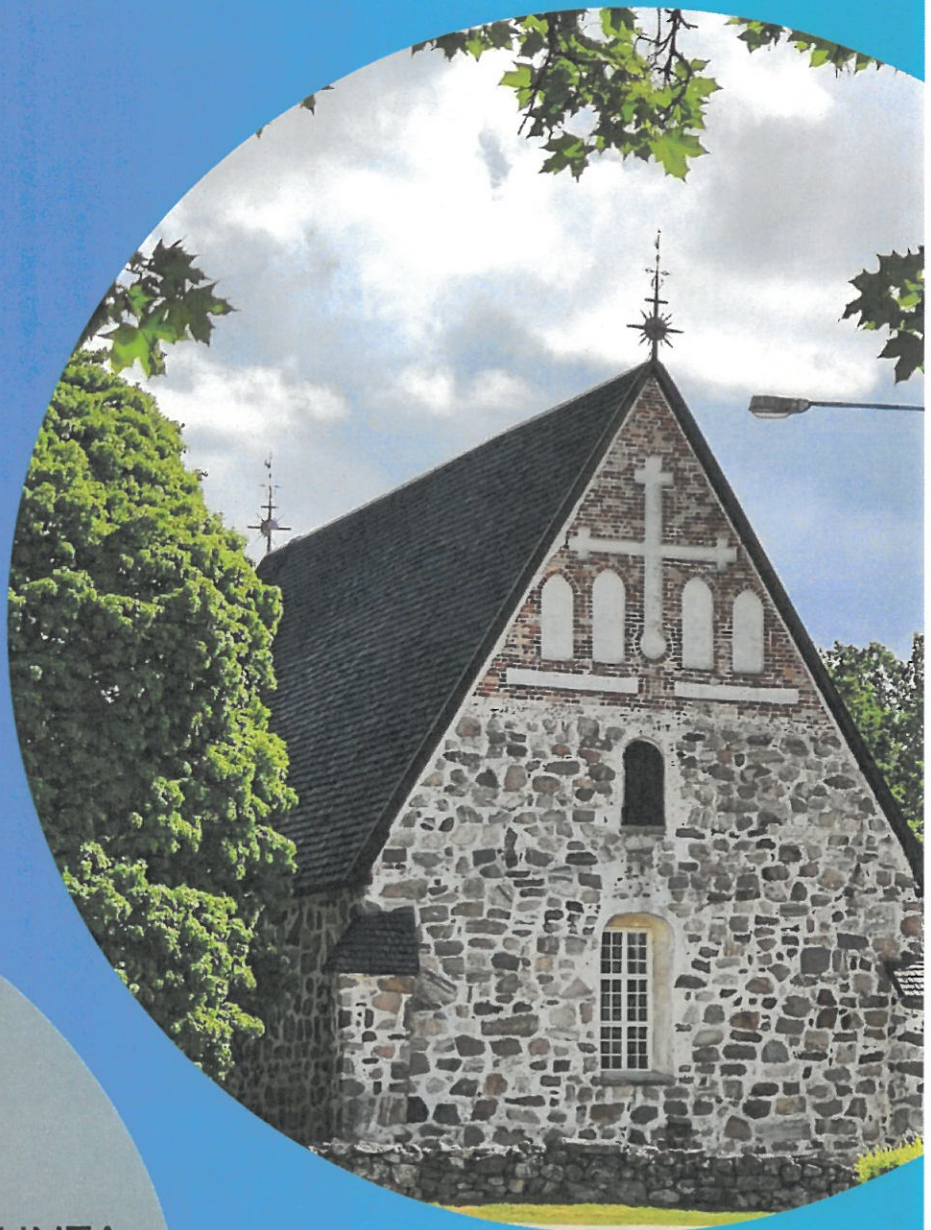

Tarkastuslautakunnan Arviointikertomus 2024

Tarkastuslautakunta

13.05.2025

MASKU

TARKASTUSLAUTAKUNTA

SISÄLLYS

Puheenjohtajan katsaus	1
Lautakunnan toiminta Lautakunnan työskentely	2
Sidonnaisuusrekisteri	3
Tarkastuslautakunnan tilannekatsaus valtuustokauteen	4
Taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi	5
Konsernit	6
Lautakunnat ja talouden sopeuttaminen	7
Henkilöstö	8
Kunnan strategiasta	9
Yhteenvedo ja esitys valtuustolle	10

1. Puheenjohtajan terveiset

Tarkastuslautakunta on yhteistyöelin, elin jonka toimintaa ja olemassaoloa ei välttämättä tiedosteta riittävällä tavalla. Lautakunnan tehtävänä on arvioida valtuuston asettamien taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista, mutta koen lautakunnan roolin kunnassa paljon muunakin.

Muuttuvassa maailmassa ja kuntakentässä yhteistyö toimielinten, viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden välillä on äärimmäisen tärkeää, ja välineitä yhteistyön tehostamiseksi kunnan kehittämisen puolesta tulee aktiivisesti kartoittaa. Yksi tällainen yhteistyön työkalu onkin tarkastuslautakunnan arviointikertomus.

Olemme päivittäneet neljän vuoden aikana lautakunnan arviointikertomuksen laadintaprosessia, pyrkimyksenämme laatia arviointikertomuksestamme vuorovaikutteinen työkalu, joka auttaisi kaikkia kunnan toimielimiä ja viranhaltijoita työssään.

Lautakunnan toimintavuodet ovat olleet hyvin opettavaisia ja antoisia. Koen olevani äärimmäisen etuoikeutetussa asemassa saadessani työskennellä tämän lautakunnan puheenjohtajana osaavien ja asiantuntevien jäsenten kanssa. Kiitän nöyrästi lautakuntaa kaudesta!

Rene Ahonen

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

2.Lautakunnan työskentely

Kuntalain 121 §:n perusteella on Maskun valtuusto 9.8.2021, asettanut tarkastuslautakunnan vuosien 2021-2024 hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Lautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunnan jäseniksi ja näille henkilökohtaisiksi varajäseniksi valtuusto valitsi seuraavat henkilöt:

Jäsen:

Ahonen Rene
Suvitie Pekka
Erama-Kuosmanen Paula
Helenius Pirkko
Kaisalmi Aki
Kero Anne
Hellgren Juha-Matti

Varajäsen:

Halmekangas Sanna
Jokinen Juhani
Savela Hanna-Kaisa
Aulio Rauno
Lehtiö Janne
Hiippavuori Katriina
Eura Ville

Lautakunnan puheenjohtajana toimii Rene Ahonen, varapuheenjohtajana Pekka Suvitie. Lautakunnan sihteerinä toimii Kirsi Kylänpää. BDO:n vastuullisena tilintarkastajana toimii Sari Isaksson.

MASKU

2.Lautakunnan työskentely

Tarkastuslautakunta muodostaa työskentelynsä "arviointikausiin". Arviointikauden aikana tutustutaan kunnan toimintoihin ja talouteen aina edeltävän vuoden osalta. Vuoden 2024 arviointikausi alkoi syyskuussa 2024, ja päättyi toukokuussa 2025. Kuitenkin lautakunta on valmis tarttumaan myös ajankohtaisiin teemoihin ja päätöksenteossa oleviin asioihin, ja tarvittaessa tuokin lautakunnan kantaa esiin kunnanvaltuustossa.

Tarkastuslautakunta kerää dataa arviointikauden toiminnasta kutsumalla viranhaltijoita kokouksiinsa. Viranhaltijoiden kanssa käytävät keskustelut ovat avoimia, ja lautakunta on pyrkinyt tarjoamaan apuaan viranhaltijoiden työskentelylle ja toisaalta myös edistää ja pitää huolta viranhaltijoiden hyvinvoinnista. Nyt päättyvän arviointikauden aikana lautakunta on kuullut seuraavia viranhaltijoita, sekä useaan kertaan myös tilintarkastajaa:

Kunnanjohtaja

Konsernihallinnon johtaja

Tekninen johtaja

Rakentamisen ja kunnossapidon päällikkö

Tarkastuslautakunta on ollut tyytyväinen kuulemiinsa esityksiin. Alustukset sekä keskustelut ovat olleet valaisevia ja antaneet selkeän kuvan ja tärkeää tietoa toiminnasta arvioinnin pohjaksi.

MASKU

3. Sidonnaisuusrekisteri

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valvoa sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Vuoden 2015 kuntalain (410/2015) hallintoa ja johtamista koskevat säännökset tulivat voimaan 1.6.2017 lukien. Kuntalain 121 1 §:n ja 84 §:ssä 5 kohdan mukaan tarkastuslautakunta valvoo sidonnaisuusrekisterin oikeellisuutta.

Tarkastuslautakunta käsitteli ja hyväksyi kaikki Maskun kunnalle toimitetut sidonnaisuusilmoitukset ja päätti toimittaa ne valtuustolle tiedoksi helmikuun 2025 valtuuston kokoukseen.

Sidonnaisuusrekisteri-ilmoitusvelvollisia luottamushenkilöitä oli viimeisen tiedoksiannon hetkellä 40 ja heistä 33 on tehnyt sidonnaisuusilmoituksen. Viranhaltijoista 6 on ilmoitusvelvollisia ja he kaikki ovat tehneet ilmoituksen.

Lautakunta suosittelee niin uusien kuin jatkavienkin luottamushenkilöiden ohjeistamista sidonnaisuusrekisterin täyttöön. Ohjeita tulee antaa siihen, ketkä ovat velvollisia rekisteri-ilmoituksen täyttämiseen ja siihen mitkä tiedot ilmoitukseen tulee täyttää.

Masku

4. Lautakunnan katsaus

Jos viime vuonna tätä samaa katsausta tehdessä tulevaisuusnäkymät eivät herättäneet liialti hurraahuutoja, ei tällä hetkellä tilanne ole kovin paljoa muuttunut. Lautakunta on hyvin tietoinen kuntakentän ja etenkin Maskun kunnan kohtaamista haasteista niin taloudellisesti kuin toiminnallisesti. Silti lautakunta kokee runsaasti potentiaalia Maskun kunnan kehittämisessä.

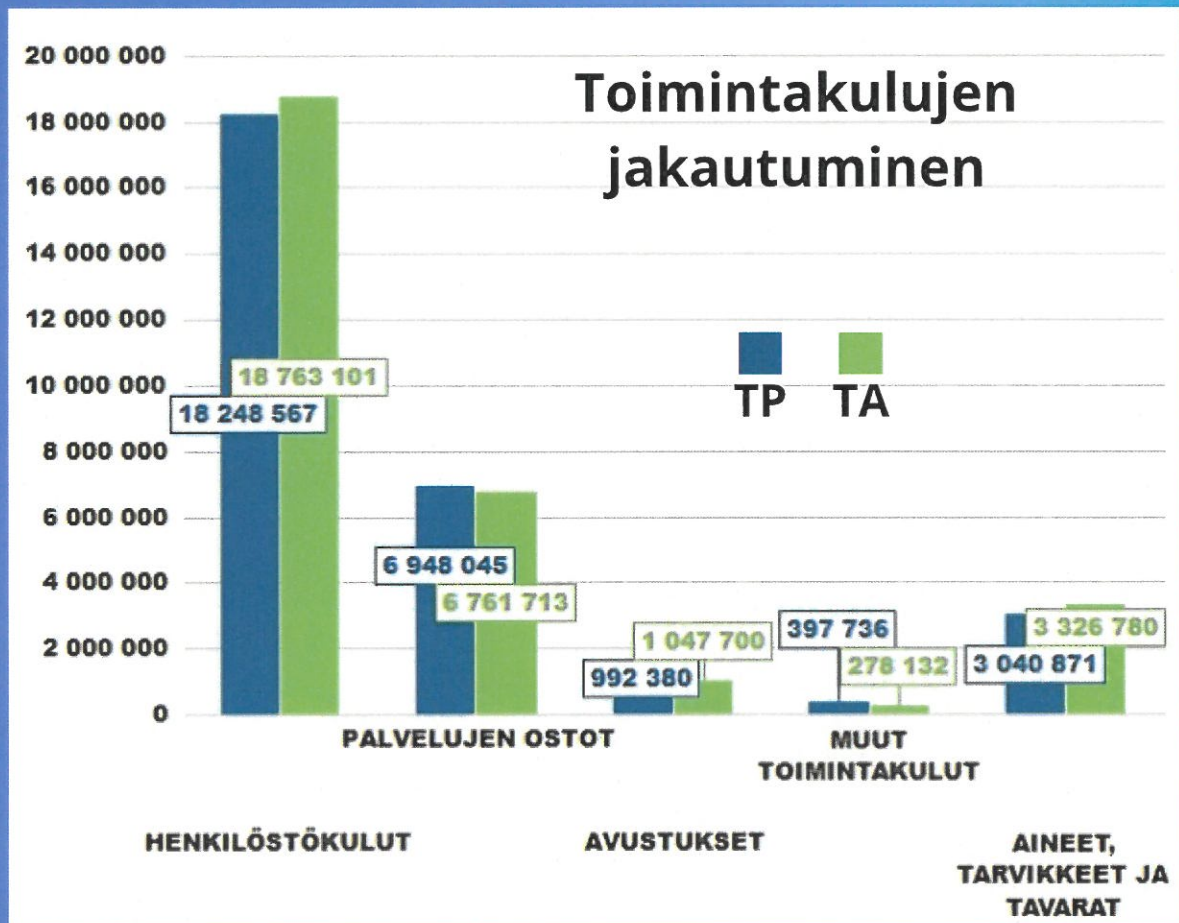
Tarkastuslautakunta on seurannut vuoden 2024 toimintaa pitkälti talouden sopeuttamisen kannalta. Lautakunta on myös kuullut toimialojen viranhaltijoita ja kerännyt tietoa talouden sopeuttamisohjelmasta, sen vaikutuksista ja jatkotoimenpiteistä.

Nyt väistyvä tarkastuslautakunta on neljän toimintavuotensa aikana kehittänyt uuden toimintatavan lautakunnan työskentelylle ja toiminnan arvioinnille. Lautakunta kannustaa uutta tarkastuslautakuntaa jatkamaan toiminnan kehittämistä, ja aktiivisesti tutustumaan kunnan talouteen ja toimintaan, muun muassa vierailen kunnan eri toimipisteissä.

Lautakunta kannustaa myös jatkamaan neljän vuoden aikana aloitettua perinnettä, jossa arviointikertomus esitellään valtuuston ja hallituksen puheenjohtajistolle sen valmistuttua, ennen kuin se toimitetaan valtuustolle. Samalla myös kannustamme jatkamaan yhteistyötä lähialueen kuntien tarkastuslautakuntien kanssa.

Lautakunta esittää kiitokset neljän vuoden aikana tehdyille uudistuksille ja päätöksille, kuten laaditulle kiinteistöstrategialle, organisaatiouudistukselle sekä johdon raportointijärjestelmälle.

5. Taloudellisten tavoitteiden arviointi ja tunnusluvut

Vuoden 2024 alijäämäksi muodostui 431 851 euroa, mikä on 516 228 euroa vähemmän kuin vuoden 2024 muutettu talousarvio ja 862 872 euroa alkuperäistä talousarviota vähemmän. Konsernitilinpäätöksen tulos oli 253 875 euroa alijäämäinen.

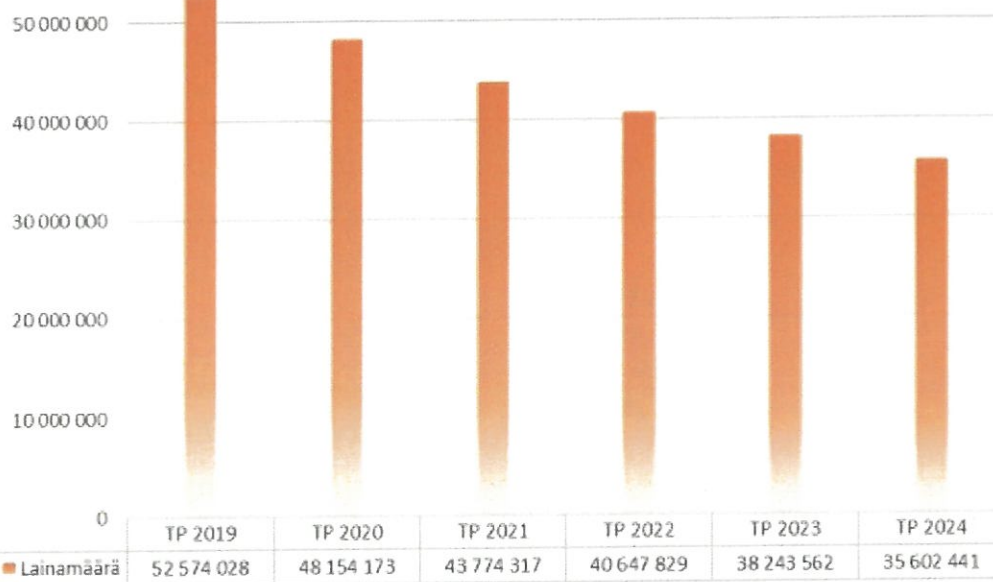
Tilinpäätöksen painoi alijäämäiseksi terveyskeskuksen ja Lemun urheilutalon arvonalentumiset, joiden alaskirjausten aiheuttama taloudellinen vaikutus on lähes 700 000 euroa. Ilman tätä kirjausta kunnan tilinpäätös olisi ollut noin 260 000 euroa ylijäämäinen.

Talouden sopeuttamistoimet näkyvät tilinpäätöksessä arvioitua pienempinä kulujen toteutumana.

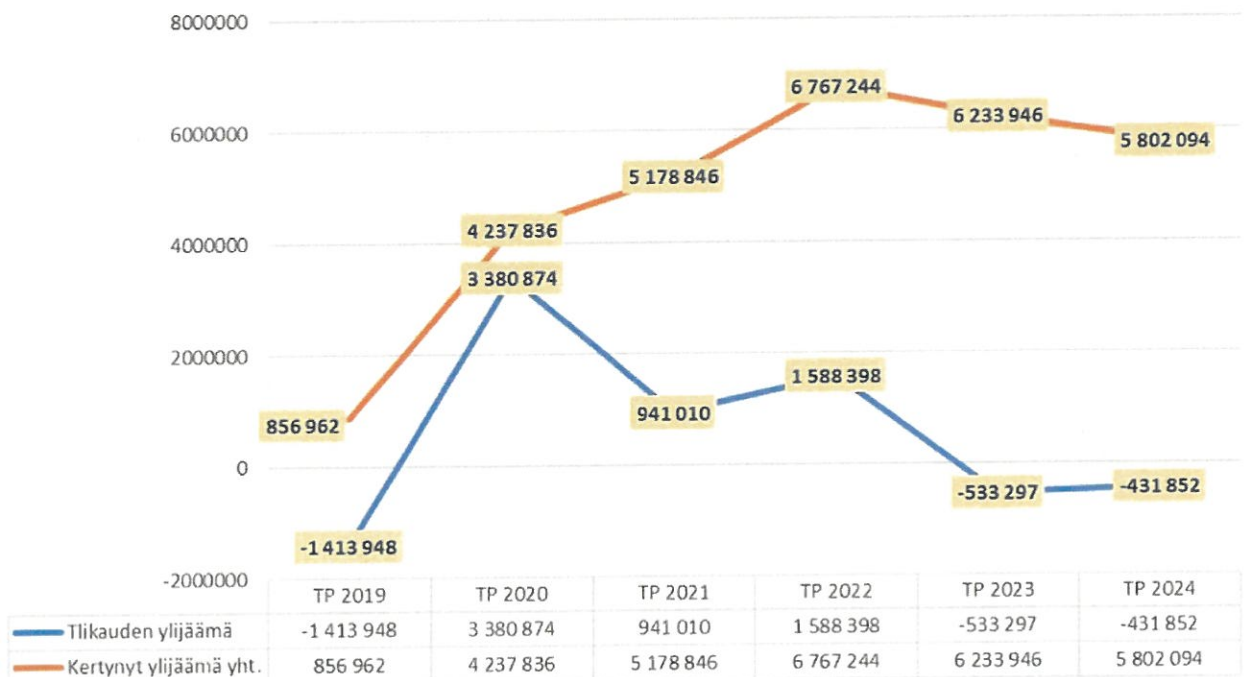
MASKU

LAINAMÄÄRÄN KEHITYS 2019 - 2024 (€)

Lainamäärän kehityksestä: Lainamäärän aleneminen on ollut positiivista haastavista talusajoista huolimatta.

Taseen kertyneet ylijäämät ja tilikausien yli/alijäämät 2019 - 2024

Talouden sopeuttamiselle on tarvetta, jotta taseessa säilyy puskuri. Useat perättäiset alijäämäiset vuodet syövät puskuria

Huomio! Kassan riittävyys rahoituslaskelman tunnusluvuissa on **vain 13** päivää. Vuonna 2023 vastaava luku oli 18.

6.Konsernit

Maskun kunta sitoutui valtuuston päätöksellä kesäkuussa 2024 Turun Seudun Vesi Oy:n G1-osakesarjan mukaisesten kustannusten maksamiselle.

Maskun kunnan maksuosuus G1-osakesarjalle kohdistuvista kustannuksista on 39,149 %. G1-osakesarjalle osoitetaan Raisiosta Maskuun kulkevan runkovesijohdon varsinaisen suunnittelutyön lisäksi myös muut suunnittelukokonaisuudesta aiheutuvat kustannukset sisältäen mm. suunnitteluun kuuluvat maaperätutkimukset ja suunnittelutyön kilpailuttamisesta aiheutuvat kustannukset.

Tarkastuslautakunta suosittelee edelleen: Konsernin tytäryhtiöille (Maskun Vesihuolto Oy:lle) on asetettava selkeät toiminnan ja taloudelliset tavoitteet talousarvioon, jotta toteumaa on totuudenmukaisempaa arvioida. Tämä tavoiteasetanta on ensiarvoisen tärkeää jatkossa, varsinkin uuden runkovesijohdon valmistuessa. Tällöin kunnan huoltovarmuus ja vedensaanti paranee, ja Maskun Vesihuolto Oy:n toimintaa tulee tarkastella tavoitteellisesti.

Masku

7. Lautakunnat ja talouden sopeuttaminen

Teknisen toimen investoinnit jäivät paljon arvioitua alhaisemmiksi. Investointien toteutuma yhteensä oli vain 61,9 %. Tarkastuslautakunta kantaa huolta investointien toteutumasta, sekä kiinteistöjen korjausvelasta, joka voi olla kasvussa mikäli investointeja ei toteuteta tai suunnitella huolitellusti. (Esim. katuvalaistusten vaihtaminen LED-valaistukseen tai Hemmingin Koulu).

Vaikka taloutta sopeutetaan määrätietoisesti, on silti tärkeää että suunniteltuja investointeja pyritään aktiivisesti toteuttamaan, jotta suunnitelmavuosille ei aiheudu resursoimatonta painetta.

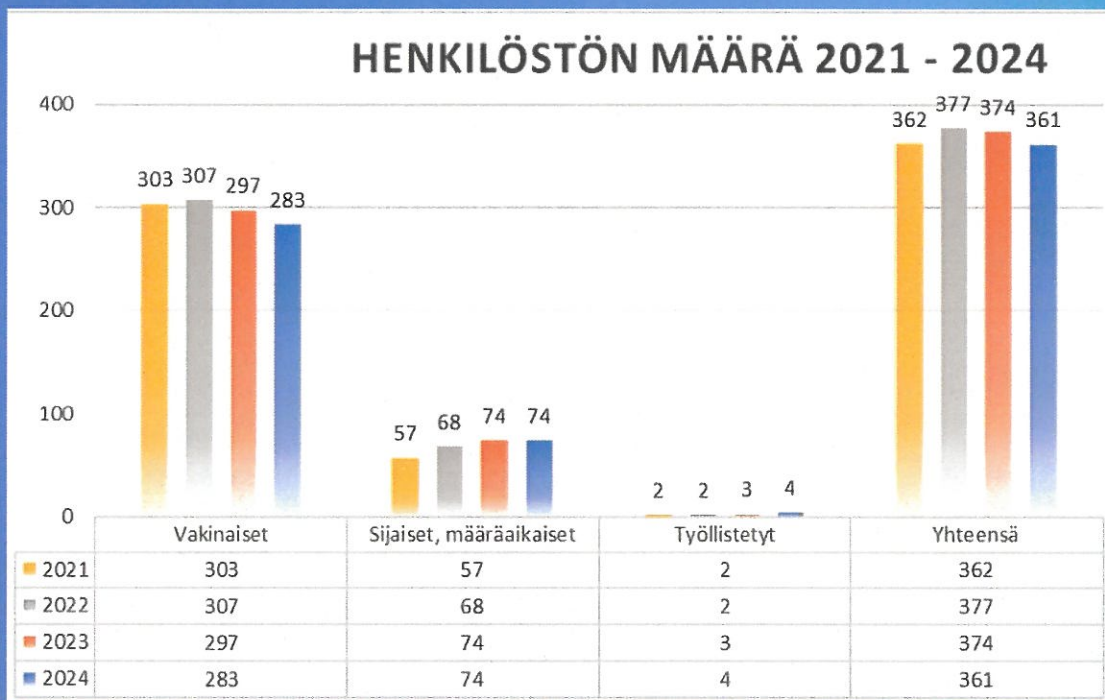
Kustavintien kevyenliikenteen väylän siltaurakan viivästyminen vuoteen 2025 ja urakan keskeytyminen on valitettava tilanne kunnalle. Lautakunta toivoo, että urakka saadaan valmistumaan pikimmiten.

Talouden sopeuttamisohjelmasta lautakunta toteaa, että luottamushenkilöiden tulee suhtautua sopeuttamisohjelmaan ja sen kohteisiin tarkemmin perehtyen, ja sitoutua sopeuttamisohjelman toimenpiteisiin. Sopeuttamisohjelmaa kehitettäessä tulee edelleen pitää käytössä todenmukaista vaikutustenarviointia, ja ottaa huomioon valmistelussa myös vaikutusten kohteina olevat tahot.

Lautakunta muistuttaa myös kiinnittämään aktiivisesti huomiota esteettömyyden kehittämiseen kunnassa edistääkseen tasa-arvoa ja turvallisuutta.

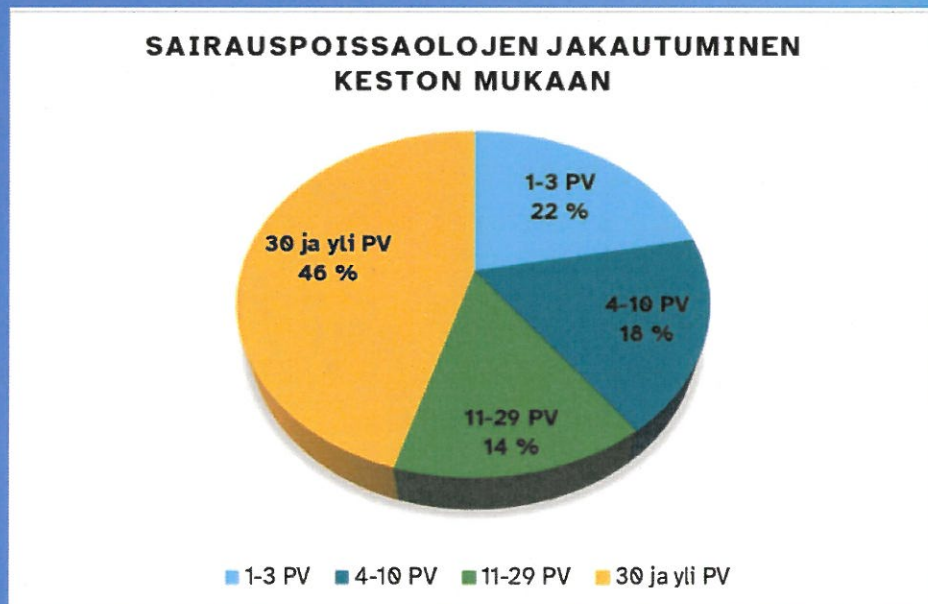

8. Henkilöstö

Huomioita: Tilinpäätöksessä avatut tulevaisuusnäkymät henkilöstön osalta ovat todenmukaisia ja laadukasti esiteltyjä.

Haasteita mm. henkilöstön saatavuusongelmat sekä talous- ja palkkahallintoa hoitavan Tilikunta Oy:n toiminnan ongelmat.

Maskun kunnassa oli vuonna 2024 koko henkilöstön terveysperusteiset poissaolot yhteensä 6360 päivää eli 17,12 pv/hlö. Vastaava poissaolomäärä vuonna 2023 oli 7 794 päivää eli 20,48 pv/hlö.

9. Maskun kunnan strategia - päivitystä todenmukaisesti

Maskun kunnan strategian arvot

Oikeudenmukaisuus

Yhteistyö

Arvostus

Toteutuvatko arvot lautakunnan mielestä kunnan toiminnassa?
-Kyllä

Lautakunta kuitenkin muistuttaa arvojen säilyttämisestä toiminnassa muuttuvista ajoista huolimatta. Arvot tulee säilyttää päätöksenteossa ja toiminnassa sopeuttamistarpeista huolimatta.

Strategian painopisteiden toteutumisen arviointia

Asukasluvun kasvutavoite, 10 000 asukasta vuonna 2028:

Tavoite ei ole ollut realistinen, ja vaatisi strategiakauden viimeisille vuosille suurta vuosittaista kasvua. Asukasmäärän kasvattamiseksi tulee aktiivisesti huomioida eri ikäryhmien asumistarpeita, sekä tunnistaa uusia kaavoitusalueita ja huomioida palveluverkossa eri ikäryhmien tarpeet tasa-arvoisesti. Kunnan elinvoimaa kehitetään usealla eri osaluueella, ja täten on merkittävään tärkeää huomioida toimivat palvelut ja pyrkiä täyttämään kuntalaisten tarpeita. Samalla lautakunta näkee potentiaalisena kehityssuuntana keskuskaaren korttelin suunnitteluhankkeen.

Masku

9. Strategiasta

Taloudellinen tasapaino: Taloudellinen vakavaraisuus paranee:

Kunnan lainamäärä on strategiakauden aikana laskenut, ja taseen ylijäämä on kasvanut vuodesta 2021 kevyesti. Silti taloudellisen tilanteen voidaan todeta olevan heikko. Talouden sopeuttamista tulee tehdä reilusti ja vaikutuksia arvioiden, siten että tarkassa syynissä ovat niin tulot kuin menot. Omavaraisuusaste tilinpäätöksen 2024 mukaan oli 39,2 %.

Muita huomioita strategiasta:

Aktiivinen joukkoliikenteen monipuolistaminen: Lautakunta kannustaa selvittämään Turku-Uusikaupunki-ratavälin lähijunaliikenteen käynnistämismahdollisuutta sekä kannustaa selvittämään mahdollisuutta osallistua uudelleen Fölin laajentumisselvitykseen.

Viestintä: Kuultuaan eri yhteistyöelimiä ja kuntalaisia, lautakunta huomauttaa, että on edelleen hyvin tärkeää säilyttää perinteiset viestintämenetelmät kuntalaisille tiedottamisessa. Vaikka digi- ja verkkopalvelujen käyttö on kasvussa, tulee tiedottamisessa huomioida kaikki ikä- ja väestöryhmät.

Johtopäätös strategiasta ja lautakunnan suositus:

Tarkastuslautakunta suosittelee suhtautumaan strategiaan sen päivitysvaiheessa realistisesti, ja suosittelee rakentamaan strategiset tavoitteet perustuen realiteetteihin ja tutkittuun tietoon. Strategiset tavoitteet tulee olla sellaisia, jotka ovat kunnan toimintaympäristössä realistisia toteuttaa.

Strategian mittarit tulee myös laatia niin, että niillä pystytään realistisesti seuraamaan tavoitteiden saavuttamista strategiakauden aikana. Tämä helpottaa myös tarkastuslautakunnan työtä merkittävästi. Uusi raportointijärjestelmä auttaa strategian mittareiden laadinnassa ja seurannassa.

10. Yhteenveto ja esitykset valtuustolle

Tarkastuslautakunta on tutustunut vuoden 2024 tilinpäätökseen, sekä tilintarkastajan laatimaan raporttiin ja tilintarkastuspöytäkirjaan.

Tarkastuslautakunta on laatinut arviointikertomuksen perustuen arviointikauden työhön ja tilinpäätökseen. Lautakunta on arviointikertomuksessaan muotoillut suosituksia ja huomautuksia.

Lautakunta pyytää kunnanhallitusta käsittelemään arviointikertomuksen, ja laatimaan sen pohjalta tarvittaessa vastauksia huomautuksiin ja suosituksiin. Tämän lisäksi lautakunta toivoo arviointikertomuksen huomiointia strategiaa päivitettäessä.

Kunnanhallituksen mahdolliset vastaukset ja valittavat toimenpiteet tulee toimittaa tarkastuslautakunnalle lokakuun 2025 loppuun mennessä.

Tarkastuslautakunta toivoo, että uusi aloittava lautakunta tulisi toimimaan tulevana arviointikautena työohjelman mukaisesti, samalla tavoitellen yhä yhteistyökykyisempää kuntaorganisaatiota viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden välillä. Toivomuksenamme on, että lautakunta voisi tarjota avaimia sujuvampaan arkipäivään, ja puuttua mahdollisiin epäkohtiin päätöksenteossa, sisäisessä valvonnassa tai kunnan hallinnossa.

Tarkastuslautakunnan esitykset kunnanvaltuustolle:

Tilinpäätöksen 2024 hyväksyminen ja vastuuvapauden myöntäminen.

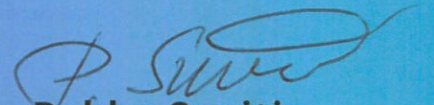
**Tarkastuslautakunta on tutustunut vuoden 2024
tilintarkastuskertomukseen ja
esittää sen pohjalta, että kunnanvaltuusto hyväksyy vuoden 2024
tilinpäätöksen ja myöntää kunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille
toimielinten
jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille vastuuvapauden
tilikaudelta 01.01.2024-31.12.2024**

Maskussa 13.05.2025

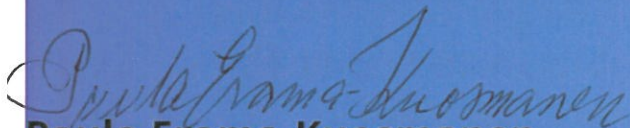
MASKUN TARKASTUSLAUTAKUNTA

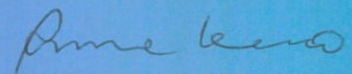
**Rene Ahonen
Puheenjohtaja**

**Pekka Suvitie
Varapuheenjohtaja**

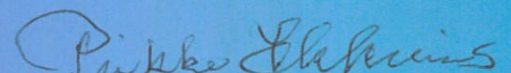
**Paula Erama-Kuosmanen
Jäsen**

**Anne Kero
Jäsen**

**Juha-Matti Hellgren
Jäsen**

**Pirkko Helenius
Jäsen**

MASKU